

BELEIDSPLAN 2019

Stichting Vrienden van de Cabauwse molen

Datum vaststelling

18 februari 2019

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	pagina 2
2. Missie en visie	pagina 4
3. Uitwerkingen	pagina 6
4. Financiën	pagina 9
5. AVG	pagina 9

BASISGEGEVENS

Naam	Stichting Vrienden van de Cabauwse molen
Oprichtingsdatum	7 november 2003
Kvk nummer	30193199
Fiscaal nummer	8168.66.491
ANBI lidnummer	RSNI 8168.66.491
Bezoekadres	Lopikerweg west 106 (ingang tussen 101a en 102) 3411 AT Lopik
Website	www.cabauwsemolen.nl
Facebook	www.facebook.com/cabauwsemolen
Contactpersoon	Jan Dirk Schinkel (secretaris)
Adres	Lopikerweg Oost 36, 3411 JG Lopik
Telefoon	0348-552882
Contactadres	info@cabauwsemolen.nl
Donateursadmin.	administratie@cabauwsemolen.nl
Actie organiseren	actie@cabauwsemolen.nl
Bankrekening	Rabobank, IBAN NL98RABO0130023396 t.n.v. Stichting Vrienden van de Cabauwse molen
Molenaar	Erik Stoop
Mobiel	06-53485449, E-mail erik.stoop@cabauwsemolen.nl
Tweede molenaar	Frans de Bode
Mobiel:	06-20772433, E-mail f.bode8@upcmail.nl

1. INLEIDING

in januari 2000 vormde een aantal personen, die zich in wilden zetten voor het behoud van het molenensemble in Cabauw (gemeente Lopik), de vrijwilligersgroep “de Vrienden van de Cabauwse molen”. In 2003 formaliseerden zij hun samenwerking en werd de stichting “Vrienden van de Cabauwse Molen” opgericht.

Het molenensemble in Cabauw is datgene, wat nog over is van de bemalingsfunctie van de polder Lopik, Lopikerkapel en Zevenhoven, die vanaf het midden van de 15^e eeuw tot halverwege de vorige eeuw in gebruik was. Het ensemble bestaat uit de molen (bekend als de Middelste Molen), het gemaal, het zomerhuis en machinistenwoning (de zogenaamde recreatiewoning) en tenslotte een dieselmotor als hulpemaal.

Het geheel is aantrekkelijk voor bezoekers in het algemeen en in staat tot het accommoderen van andere belangstellenden voor educatieve doeleinden, om daarmee een bijdrage te leveren aan het overbrengen van de cultuurhistorische ontwikkeling van het gebied.

Het molenensemble was oorspronkelijk eigendom van het voormalige waterschap Lopik, Lopikerkapel en Zevenhoven en werd in 1966 in eigendom overgedragen aan de Stichting De Utrechtse Molens (SDUM). Het ensemble wordt voor de SDUM beheerd door de stichting het Utrechts Landschap (HUL). De Stichting Vrienden van de Cabauwse Molen (Stichting Vrienden) heeft het beheer en de exploitatie van het zomerhuis op zich genomen en HUL de exploitatie van de recreatiewoning (via Buitenleven vakanties, een initiatief van de drie natuurorganisaties: de provinciale landschappen, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer).

Alle betrokkenen (SDUM, HUL en de Stichting Vrienden) streven het handhaven en versterken van het molenensemble na en willen elkaar daarin en -bij ondersteunen.

Naast het naar vermogen bijdragen in het onderhoud van de molen en zijn directe omgeving, had de Stichting Vrienden, als eerste prioriteit om het in 1990 afgebroken zomerhuis bij de Middelste Molen te herbouwen.

Dit initiatief kreeg gestalte door het verwerven van regionale giften en het opstarten van de procedure voor het verkrijgen van een subsidie uit de Leader-plus regeling (Plattelands Ontwikkeling Programma (POP) geïnitieerd door de Europese Unie). Om praktische redenen is de subsidieaanvraag door het HUL overgenomen en positief geëffectueerd. De herbouw van het zomerhuis is in 2012 gereed gekomen.

De molen draaide tot eind 2018 in principe iedere zaterdag en op andere dagen bij speciale gelegenheden of evenementen. Bouwkundige en technische inspecties hebben in 2018 ernstige gebreken aan het licht gebracht, waarbij uit een oogpunt van beheer en veiligheid besloten moest worden het functioneren van de molen in deze staat te beëindigen.

Technische problemen en benodigde fondsenwerving

Nadat de eerste technische gebreken aan het licht kwamen, werd door molenspecialisten grondig onderzoek gedaan naar alle elementen van de wipwatermolen.

De ijzeren Pot-roeden van de wieken bleken in matige tot slechte staat te zijn. De Middelste Molen laten draaien zou een onaanvaardbaar risico geven, de roeden zouden kunnen afbreken. Dit betekende dat de molen in december 2018 werd stilgezet.

Verder dreigt de molen scheef te zakken door onderloopsheid en heeft deze te kampen met houtworm en de bonte knaagkever.

Inmiddels is een restauratieplan opgesteld ter herstel van bovengenoemde gebreken. Daarnaast zullen diverse herstelwerkzaamheden aan het bovenhuis uitgevoerd worden. De restauratie wordt voorlopig begroot op € 300.000,00.

De focus ligt nu op het bijeen brengen van het benodigde bedrag. Dat gebeurt in hechte samenwerking tussen Stichting Vrienden en het Utrechts Landschap. Het voortouw ligt bij het Utrechts Landschap, namens de eigenaar Stichting De Utrechtse Molens.

In dit beleidsplan willen we aangeven hoe wij willen bijdragen aan het zo spoedig mogelijk normaliseren van de staat van de molen en het in stand houden van het ensemble.

2. MISSIE EN VISIE

2.1 . Missie

Vanuit een cultuurhistorisch en waterstaatkundig perspectief, verdient het molenensemble zodanige bescherming en aandacht, dat het in huidige vorm in stand kan worden gehouden.

De verantwoordelijkheid van het Rijk om monumenten in stand te houden, is aan erosie onderhevig en is beperkt tot de gebouwen en installaties. Om te “overleven” en voor het verwerven van een functie van educatief, cultuurhistorisch en waterstaatkundig belang, behoeft het ensemble een enthousiaste en duurzame lokale ondersteuning, waarin de Stichting Vrienden wil voorzien.

Het ensemble moet niet geïsoleerd staan, maar deel uitmaken van een netwerk van gelijksoortige activiteiten.

2.2. Visie - algemeen

Naast het ondersteunen van het voortbestaan van de molenensemble, zullen de Vrienden vanaf het voorjaar 2019 in actie komen ter ondersteuning van de restauratiewerkzaamheden vanuit de stichting de Utrechtse molens en/of het Utrechts Landschap.

Stichting Vrienden zal ook doorgaan met activiteiten en evenementen, die de vaste plaats van de molen als belangrijk erfgoed in de Lopikerwaard versterken. Deze activiteiten hebben een educatief element, waarbij bezoekers kunnen leren en genieten van de cultuurhistorische en waterstaatkundige aspecten en de betekenis van het ensemble.

Activiteiten zullen aansluiten bij en een aanvulling geven op activiteiten die door andere organisaties bij cultuurhistorische objecten in de directe omgeving en de Lopikerwaard worden georganiseerd. Daarvoor is samenwerking met andere gelijksoortige (cultuurhistorische) instellingen in de omgeving nodig om het onder missie genoemde netwerk tot stand te brengen.

2.3. Visie op het in stand houden van de molen

De molens in Nederland zijn niet los te zien van de geschiedenis en ontwikkeling van ons land. Zij zijn het symbool van de strijd tegen het water en iconen voor Nederland.

De Cabauwse molen behoort tot een van de belangrijkste Nederlandse molens. Door zijn authentieke karakter, vele bijzondere historische elementen, fraaie uiterlijk en het oorspronkelijke interieur, maar ook doordat de molen onderdeel is van een originele molenbiotoop (met zomerhuis, gemaal, noodgemaal en machinistenwoning) op een unieke open plek in het weidse polderland.

De molen is bijvoorbeeld een van de vier molens in Nederland waar nog originele voor deze molen bestelde Pot-roeden aanwezig zijn. De firma Pot uit Elshout leverde vanaf 1852 ijzeren geklonken roeden, ofwel balken voor de wieken van een molen. Vóór dat jaartal werden roeden gemaakt van hout.

De molen was een onmisbare schakel in de ontwikkeling en het voortbestaan van de Lopikerwaard. We kunnen er veel leren over ons verleden, de ontstaansgeschiedenis van ons gebied, over de ingenieuze techniek van dit werktuig en dat alles met de toepassing van robuuste natuurlijke materialen. Educatie door beleving en verwondering dus. Ieder jaar genieten vele bezoekers uit binnen- en buitenland hiervan.

De molen is ook een opleidingsplek voor molenaars. Veel molenaars hebben hier (een deel van) hun opleiding genomen en examen gedaan. Dit kan uiteraard alleen als de molen draaien maalvaardig is.

De beste manier om de kracht en werking van de molen te ervaren en te begrijpen is als deze draait en maalt. Niets is meer illustratief dan zelf alle geluiden te horen - het geknars, gebonk en gekraak-, de trillingen te voelen en alle wielen in elkaar te zien grijpen om de beweging over te brengen. Je leeft hier de geschiedenis.

Helaas kan de molen niet meer daadwerkelijk ingezet worden in noodgevallen, daar bij de ruilverkaveling wijzigingen in de waterlopen zijn aangebracht. Wel wordt de molen af en toe gebruikt om –op verzoek- een nabij gelegen plas dras gebied onder water te zetten ten behoeve van de weidevogels.

En wat is er nu mooier dan een draaiende molen in dit polderlandschap? Vroeger een algemeen beeld, nu is de Cabauwse Molen de enige en laatste nog bestaande poldermolen van de gemeente Lopik.

Kortom, de molen is een beeldbepalend cultuurhistorisch en waterstaatkundig monument, met veel educatieve en historische waarde. De instandhouding en het draaiend en malend houden van deze molen, als eeuwenoud levend symbool van de polderbemaling, is van groot belang.

3. UITWERKINGEN

3.1. Promotie en informatieverstrekking

Het bestuur van de Stichting “Vrienden van de Cabauwse Molen” geeft tenminste 1 maal per jaar een Nieuwsbrief uit. Hierin worden de “Vrienden” (donateurs) op de hoogte gehouden van de stand van zaken van de molen en het zomerhuis. Naast een hard-copy met verspreiding onder de vrienden – donateurs, is toegewerkt naar een meer digitale informatievoorziening.

Een actuele internetpagina geeft nieuws en achtergronden en toont de financiële verantwoording. Sociale media zoals Facebook versnellen het uitwisselen van de boodschap. De uitbouw en voortdurende actualisatie hiervan is van belang, evenals verwijzingen naar andere actualiteiten.

De Stichting Vrienden spant zich in om de molen en de te organiseren activiteiten regelmatig in het nieuws te brengen in regionale media.

3.2. Fondsenwerving

Enmaal per jaar wordt, middels een oproep aan de vrienden, een financiële bijdrage gevraagd. Deze donaties en andere inkomsten worden aangewend voor de activiteiten van de Stichting Vrienden en om een bijdrage te leveren aan de kosten voor onderhoud van het zomerhuis en de molen.

Daarnaast wil de Stichting Vrienden in 2019 en 2020 fondsenwervende acties en evenementen organiseren in het kader en ter ondersteuning van de nodige restauratie van de molen. Het Utrechts Landschap streeft het grootste deel bijeen te brengen, door aanvragen in te dienen bij grote nationale en provinciale fondsen. Stichting Vrienden richt zich op de regionale en lokale fondsenwerving bij Vrienden, betrokkenen, omwonenden, bedrijven en organisaties. Dit alles in nauw overleg met het Utrechts Landschap.

De stichting kent een culturele ANBI-status. Voor donateurs van culturele ANBI's geldt een extra giftenaftrek. Particulieren mogen in de aangifte inkomstenbelasting 1,25 keer het bedrag van de gift aftrekken, als het totaal van hun giften groter is dan de geldende drempel en lager dan het maximum. Ondernemingen die onder de vennootschapsbelasting vallen, mogen 1,5 keer het bedrag van de gift aftrekken in de aangifte vennootschapsbelasting (rekening houdend met het geldende maximum).

3.3. Algemene activiteiten en jaarlijkse evenementen

Om de bekendheid met de molen, de historie, de cultuurhistorische en waterstaatkundige aspecten te bevorderen, organiseert de Stichting Vrienden diverse activiteiten in en rondom de molen en het zomerhuis.

Een traditie is het dauwtrappen in de vroege morgen van Hemelvaartdag. Jaarlijks wordt deelgenomen aan de Nationale Molendagen en de molen wordt opengesteld tijdens de Nationale Open Monumentendag.

Daar het zomerhuis als ruimte bij de invulling van de educatieve taken een rol kan spelen, zal de aandacht uitgaan naar activiteiten die op dat taakgebied liggen. Zo zullen er speciale doelgroepen ontvangen kunnen worden. Hierbij valt te denken aan schoolklassen als onderdeel van het onderwijsprogramma en andere groepen die belangstelling hebben voor de cultuurhistorische en technische achtergronden van de molen en haar omgeving.

3.4. Openstelling in de restauratie fase

Tot eind 2018 was het voor belangstellenden mogelijk de molen iedere zaterdag te bezoeken en kon de molenaar toelichting geven bij de werking van de molen en de historie van het ensemble. Indien en wanneer nodig ondersteunde de Stichting Vrienden de molenaar hierbij. In de huidige situatie en tijdens de restauratie is het onzeker of bezoek ontvangen kan worden en is vooraf aan ieder gewenst bezoek contact met de molenaar noodzakelijk.

3.5. Verhuur van het Zomerhuis

Een andere functie is het verhuren van het zomerhuis aan bedrijven of instellingen die er tot ca. 16 personen in alle rust en ruimte kunnen vergaderen. Het aantal is afhankelijk van de voorgenomen activiteiten, gewenste tafelopstelling en benodigde parkeerruimte. Voor presentaties e.d. is een maximum aantal bezoekers van 25 personen aan te houden. De ruimte wordt daarvoor per dagdeel verhuurd. Hierbij zal altijd een educatief molenmoment onderdeel van het programma zijn.

De website werkt hierbij ondersteunend met informatie en een digitaal reserveringsformulier.

Met de SDUM is een contract voor beheer en gebruik van het zomerhuis aangegaan, waarin de huishoudelijke zaken geregeld zijn. Een vaste vergoeding vanuit de ontvangsten van de Stichting Vrienden aan de SDUM is specifiek voor het ensemble bedoeld en afgesproken. Deze vergoeding is aanvullend naast andere inkomsten van de eigenaar voor dit doel.

Het gebruik zal jaarlijks geëvalueerd en zo nodig bijgesteld worden.

3.6. Verbeteren informatie bij het molenensemble

Omdat de molenaar doorgaans alleen op zaterdag aanwezig is om inlichtingen te verstrekken, had de Stichting Vrienden de wens om informatieborden te plaatsen. Utrechts Landschap heeft dit gerealiseerd door vooraan het pad en bij het gemaal informatiepanelen te plaatsen, om bezoekers te informeren over de achtergrond, historie en functie van de molen. De panelen werden begin 2018 onthuld.

In het gemaalgebouw zal zo mogelijk een tijdelijk informatiepaneel worden geplaatst, die aan bezoekers de situatie van de molen alsmede de voortgang van de restauratiewerkzaamheden aangeeft. Deze informatie zal ook een tijdelijke plek op de website verkrijgen.

Daarnaast zou in het gemaalgebouw op termijn een expositie kunnen worden ingericht over het karakter van een polder, de geschiedenis van de molen, de molenaars en de functie van het molenensemble in de waterstaatkundige huishouding van de polder, alsmede de geschiedenis en werking van het Waterschap Lopik, Lopikerkapel en Zevenhoven.

In het zomerhuis kan een expositie worden ingericht over het zomerhuis en de herbouw daarvan. Dit is beperkt tot visueel materiaal dat aan de wanden kan worden bevestigd om geen ruimte in beslag te nemen die nodig is voor de ontvangst van bezoekers.

3.7. Parkeergelegenheid en ontsluiting

De beperkte parkeergelegenheid werkt niet echt mee bij het organiseren van activiteiten en verhuur van het zomerhuis. Stichting Vrienden streeft ernaar in overleg met en hulp van betrokken partijen, betere en uitgebreidere parkeerplaatsen te realiseren.

De molen ligt geheel geïsoleerd in de polder, het pad dat toegang geeft tot de molen, eindigt nabij de molen. Voor de gewenste informatieve en educatieve functie van de molen, is het wenselijk dat de molen kan worden opgenomen in een wandelcircuit met aansluiting op wandelpaden in de directe omgeving. Ditzelfde geldt voor fietsroutes. Stichting Vrienden wil zich hiervoor inzetten, met behulp van lokale (belangen)organisaties.

4. FINANCIËN

De Stichting Vrienden van de Cabauwse molen werkt op basis van jaarlijkse donaties, opbrengsten uit verhuur van het zomerhuis en incidentele giften.

Zoals vermeld in 3.2. en 3.5. worden de inkomsten besteed aan de activiteiten en zich voordoende onkosten van de Stichting Vrienden en zijn deze verder vooral bedoeld voor de instandhouding van de molen.

Per jaar wordt een vast bedrag afgedragen aan SDUM als bijdrage aan de kosten voor onderhoud van het molenensemble. Naast deze vaste bijdrage wordt, voor zover de middelen dit toelaten, een variabel bedrag toegevoegd aan het “Instandhoudingsfonds” ten behoeve van onderhoud en instandhouding van de molen, dat op het moment dat dit noodzakelijk is, wordt afgedragen. Dit wordt op de balans in de jaarrekening als zodanig verantwoord.

De bestuursleden van de Stichting Vrienden ontvangen geen beloning en kunnen slechts een vergoeding van noodzakelijke onkosten ontvangen.

De Stichting Vrienden streeft ernaar een structureel gezonde balans aan te houden met een verantwoorde buffer van liquide middelen, die beheerd worden op een spaarrekening. Het voortduren van “onbalans”, moet tot herziening van ambities en bijstellingen leiden in positieve of negatieve zin, om de missie en visie te kunnen continueren.

5. ALGEMENE VERORDENING GEGEVENSBESCHERMING (AVG)

Het privacy beleid van de Stichting Vrienden wordt vastgelegd in een privacy-protocol dat wordt gepubliceerd op de website.

Door de Stichting Vrienden van de Cabauwse molen wordt administratie gehouden van haar donateurs, die zich als vriend aangemeld hebben.

Van vrienden worden de minimaal benodigde analoge en digitale gegevens geregistreerd op basis waarvan ieder jaar een donatieverzoek kan plaatsvinden. De gegevens kunnen uitsluitend worden gebruikt voor het aanhouden van een goede administratie, het aankondigen van activiteiten en toezenden van nieuwsbrieven en mededelingen in het kader hiervoor benoemd.

Van die vrienden, die € 25 of meer per jaar doneren, geldt dat hun naam en adresgegevens gedeeld worden met het Utrechts Landschap, omdat deze vrienden automatisch ook Beschermers van het Utrechts Landschap worden. Indien men dit niet wenst, dient dat expliciet ons te worden aangegeven. Het gebruik van deze gegevens door het Utrechts Landschap wordt beschermd door het eigen privacy-protocol van het Landschap.

Cabauw, 18 februari 2019